

Džíny z Číny

Predmet/ročník: anglický/3. ročník

Téma: Móda

Téma GV: globalizácia a vzájomná previazanosť, globálne problémy, etické podnikanie

Ciele:

- precvičenie prítomného jednoduchého času (pri otázkach ako často si kupuje rifle, koľko stoja, koľko párov riflí má doma ...), prítomného prítomného času (opis obrázkov),
- precvičenie čítania, písania, rozprávania a počúvania,
- obohatenie slovnej zásoby o odborné ekonomické pojmy.

Ciele GV:

- Žiak si uvedomuje, že jeho rozhodnutie a konanie môže ovplyvniť lokálne aj globálne záležitosti, pociťuje motiváciu, aby sa podieľal (podľa svojich schopností a možností) na riešení lokálnych a globálnych problémov.
- Žiak sa podieľa (podľa svojich schopností a možností) na riešení lokálnych a globálnych problémov.
- Kriticky analyzuje príčiny a dôsledky ťažkých životných podmienok ľudí žijúcich v rôznych oblastiach sveta.
- Žiak vie vysvetliť pojem etické podnikanie a uviesť konkrétne problémy takejto praxe.

Čas: 45 minút

Pomôcky:

- list od Jazmíny (príloha)
- prípadová štúdia (príloha)
- obrázky (žena v obchode s oblečením, Jazmína v továrni, schéma etického podnikania)
- flipchart
- papiere, pero

Postup

Vyučujúci si pripraví kópiu listu pre každého žiaka, ktorý si žiak hneď na začiatku hodiny vloží do vrečka. Ďalej si pripraví pre každého žiaka kópiu prípadovej štúdie, obrázky. Žiaci pracujú striedavo individuálne a vo dvojiciach.

Evokácia – 5 minút

Každý žiak dostane list, ktorý si vloží do vrečka. Zatiaľ netušia, čo je obsahom, a odpovedajú spoločne na nasledovné otázky:

- *Do you like wearing jeans?*
- *How many pairs of jeans do you have at home?*
- *When you are buying jeans what do you have on your mind?*
- *Have you ever thought about the people who make jeans?*

Následne učiteľ na tabuľu pripne fotografiu ženy v obchode s oblečením a žiaci tento obrázok opisujú.

Uvedomenie si významu – 30 minút

1. Učiteľ opíše žiakom situáciu, v ktorej si žiak práve v obchode kúpil rifle a vo vrecku našiel zložený papier. Vyzve žiakov, aby si ho vybrali a prečítali. Po prečítaní odpovedajú na nasledovné otázky:
 - *What have they found in the pocket?*
 - *Who wrote the letter?*
 - *What do you know about Jasmine?*
2. Učiteľ rozdelí žiakov do dvojíc a nechá im 10 minút na napísanie odpovede Jasmíne.
3. Potom nasleduje prezentácia listov jedným z dvojice.
4. Učiteľ rozdá žiakom prípadovú štúdiu, ktorú si v tichosti prečítajú.
5. Učiteľ na tabuľu pripne obrázky Jasmíny (vedľa obrázku ženy v obchode s oblečením).
6. Žiaci opisujú rozdiel medzi týmito obrázkami, pričom využívajú informácie z prípadovej štúdie.

Reflexia (10 minút)

1. Napísať na tabuľu otázky:
 - How do you feel?
 - Would you like to change anything?
 - What can we do?
2. Pripnúť na tabuľu schému etického podnikania a opýtať sa ich, čo to znamená, ak spoločnosť podniká eticky (možno bude potrebné pojem vysvetliť).
3. Za domácu úlohu dať žiakom zistiť, ktoré spoločnosti vyrábajúce džínsy podnikajú eticky.

Aktivita sa dá v plnom rozsahu využiť aj v predmete **slovenský jazyk** pri **administratívnom štýle**, alebo pri **publicistickom štýle**, kedy by sa žiaci zahrli na skupinu investigatívnych novinárov v Číne a napísali by zo svojej cesty a zážitkov reportáž o životných podmienkach pracovníkov v továrni.

V **ekonomických predmetoch** môžeme upravenú aktivitu využiť pri niekoľkých témach: **manažment, obchodné značky, technická normalizácia** – ISO 26 000 Spoločensky zodpovedné podnikanie – diskutovať so žiakmi o spoločensky zodpovednom podnikaní, sformulovať, akými znakmi sa vyznačuje, vyhľadať na internete informácie, ktoré firmy majú vypracované etické kódexy, ako kontrolujú ich dodržiavanie...

výroba, obchodné spoločnosti, nadnárodné spoločnosti, offshoring – hľadať príčiny presunu výroby a služieb z krajín globálneho severu do krajín globálneho juhu a dôsledky offshoringu pre tieto krajiny. Na hľadanie príčin a dôsledkov môžeme využiť reťazec príčin, reťazec dôsledkov alebo stromový diagram.

Zdroje obrázkov:

<http://portable.tv/film/post/china-blue-behind-the-clothes/>

http://www.visualphotos.com/image/2x3558685/woman_buying_jeans

Spracovala: Janka Hečková

Príloha č. 1 – List

Hi,

My name is Jasmine. I'm 17 and my friends say that I'm beautiful. I left home 4 months ago and since then I have been living in a factory dormitory. I share a room with 12 other girls.

I work eighteen hours a day, seven days a week. In case we don't meet production quotas we have to work overtime. I make about \$0.03 for every pair of jeans and it takes me a half an hour to get each pair done.

I and my friends have made these jeans for you. We hope that you like them. Li-pching attached the back pockets, Orchid sewed a zipper and I cut threads.

I am homesick, I miss my sister, parents, my grandma and our cat but I'm happy to have this job and thus help my family. I would be ashamed to come back since I know that my parents need this money.

I'm really looking forward to hearing from you, you can write me to Lifeng factory in China, a room number 402.

Regards

Jasmine

P.S.: Why are you all so tall and big?

Ahoj,

Volám sa Jasmine. Mám 17 rokov a moje kamarátky hovoria, že som pekná. Pred 4 mesiacmi som odišla z domu a odvtedy žijem v ubytovni v továrni. Na izbe som ešte s 12 ďalšími dievčatami.

Pracujem 18 hodín denne, 7 dní v týždni. V prípade, že nespĺňame normy, musíme pracovať nadčasy. Za každý pár vyrobených riflí zarobím 0,03 centov a vyrobiť ich mi trvá pol hodiny.

Ja a moje kamarátky sme tieto rifle vyrobili pre teba. Dúfam, že sa ti páčia. Li-pching našla zadné vrecká, Orchidea všila zips a ja som ostrihala nite.

Cnie sa mi za domovom, chýba mi moja sestra, rodičia, stará mama a naša mačka, ale som šťastná, že mám túto prácu a takto môžem pomôcť mojej rodine. Hanbila by som sa vrátiť domov, keďže viem, že moji rodičia tieto peniaze potrebujú.

Veľmi sa teším na tvoju odpoveď, napíš mi do Lifeng továrne do Číny, číslo izby 402.

S pozdravom

Jasmine

P.S.: Prečo ste všetci takí vysokí a veľkí?

Príloha č. 2 - Prípadová štúdia

A Case Study

Jasmine is the main character in the documentary *China Blue* where a filmmaker Micha X. Peled presents a revealing look into the daily lives of teenage girls who work long (often unpaid) hours in Lifeng Factory, one of a number of denim manufacturers in Shaxi, South China. The film follows the experiences of Jasmine, 17, who left her rural village to seek work in the city.

Working and living conditions are abominable. The girls routinely work 18 hours a day without overtime under vigilant supervisors who punish them with pay cuts for not meeting production quotas, falling asleep on the job (they clip clothespins on their eyelids to keep their eyes open) , and even getting sick. The girls pay out-of-pocket for hot water that they have to carry to their rooms, and the cost of the meals provided by the company is deducted from their pay. When they have to work all night the girls get a free snack.

How did it get this bad? Labor in China is cheap. Chinese manufacturers are in competition not only with each other, but with the rest of the world. The importer's primary motivation is to secure the lowest price for the order. To stay competitive, Chinese manufacturers lie to labour rights inspectors and cheat their workers.

Glossary

abominable – extremely unpleasant or of very bad quality

vigilant – paying special attention to what is happening

deducted – to take away an amount or part from a total

labour – people who work for some company

child labour - employment of children in any work that deprives children of their childhood, interferes with their ability to attend regular school, and ...

Prípadová štúdia

Jasmine je hlavná postava dokumentárneho filmu *China Blue*, kde tvorca filmu Micha X. Peled odhaľuje každodenný život tínedžeriek, ktoré pracujú dlhé hodiny (často nezaplatené) v Lifeng továrni, jednej z množstva výrobcov riflí v Shaxi, Južná Čína. Film sleduje zážitky Jasmine, 17, ktorá odišla z vidieku a našla si prácu v meste.

Pracovné a životné podmienky sú neúnosné. Dievčatá bežne pracujú 18 hodín denne okrem nadčasov pod dohľadom prísnych dozorcov, ktorí ich trestajú tým, že im strhávajú zo mzdy za neplnenie kvót, za to, že zaspia v práci (preto používajú štipce na očné viečka, aby držali oči otvorené), a dokonca aj za to, že ochorejú. Dievčatá platia za horúcu vodu, ktorú si musia nosiť do svojich izieb a za obedy, ktoré im v továrni dávajú im strhávajú zo mzdy. Ak pracujú celú noc dostanú zadarmo nočné jedlo.

Ako to dospelo až sem? Pracovná sila v Číne je lacná. Čínski výrobcovia súťažia nielen medzi sebou ale aj so zvyškom sveta. Hlavná motivácia dovozcov je zabezpečiť najnižšiu možnú cenu za dodávku. Aby boli konkurencieschopní, čínski výrobcovia klamú inšpektorom kontrolujúcim dodržiavanie ľudských práv a podvádžajú svojich zamestnancov.